

the critic's approaches as for interpreting the literary works of the distinguished and well-know writers according to the era's features. Furthermore it has been also considered the key issues emphasized by the author which relate to the thematic figurative and stylistic poetic patterns as well as the peculiarities of the Ukrainian writer's artistic way of thinking.

The process of Michaelina Kotsiubinska's shaping as a critic and scientist was taking place in the atmosphere of encouraging changes in literature. Incapable of accepting the majority of literary criticism statements, she aspired after rethinking of Ukrainian classic writers like T. Schevchenko's and M. Kotsiubynsky's literary heritage by making readers pay attention to the up-to-datedness of their works, which traditions is a source for rising generations of writers even nowadays.

Despite the fact, that Michaelina Kotsiubinska's researches were frequently criticized by her opponents, she, yet, managed to become a distinctive specialist in study of literature with well-established concepts and individualistic world outlook.

**Key words:** literary study approaches, realism, romanticism, style dominant, folklore poetics.

---

Юаньпен Го – аспірант кафедри історії української літератури, теорії літератури та літературної творчості Київського університету імені Тараса Шевченка, guojuanpeng@live.cn

УДК 821.133.1-312

**Олена Юферева**

### **Тенденції розвитку травелогу в Інтернеті: між «креатив-нон-фікшн» і «наївною» словесністю**

Розкрито питання розвитку травелогу в Інтернеті, зокрема у тревел-блогі. Теоретичним тлом вивчення матеріалу виступають поняття «креатив-нон-фікшн» і «наївна словесність». Представлено приклади проявів «наївного» авторства, а також ознак того, що блогери використовують художні стратегії у травелогах.

**Ключові слова:** травелог, тревел-блог, «креатив-нон-фікшн», «наївна» словесність, література подорожі, автор.

Для подорожі у мережі Інтернет відкриваються нові ресурси розвитку, внаслідок чого він набуває дійсно масового характеру. Про мандри пишуть всі, хто бажає поділитися своїми враженнями від перебування за межами звичного географічного та культурного простору, а кількість їхньої аудиторії щодня збільшується. Чи

призвели ці зміни до трансформацій подорожніх жанрів? Більшість дослідників дають стверджувальну відповідь, однак конкретизують її кардинально різним чином.

Незважаючи на активність досліджень із літератури мандрів, осередок сучасного подорожнього письма – тревел-блог – у науковому просторі осмислюється, перш за все, як явище, що впливає на повсякденну практику і поведінку людини, реалізуючи провідні тенденції медіадискурсу. Студіюються питання, пов'язані з різновидами, технічними аспектами створення тревел-блогів, особливостями взаємодії з маркетинговими стратегіями у туризмі. Дотичною до літературних студій є проблема властивостей, які корелюють із формою щоденника – однієї з констант тревел-блогу [15; 23]. Художні якості до уваги науковців потрапляють вкрай рідко, позаяк такі ознаки тревел-блогу, судячи із дослідницьких висновків, не є визначальними. Відтак літературний бік проблеми, а також методологічні підходи, вироблені в межах літературознавства, у цих роботах виносяться на береги. Проблематичність співвіднесення сучасного тревел-письма з художньою творчістю унаочнюється при розгляді текстів блогерів у контексті «наївного» авторства. Із цієї позиції стають зрозумілими причини, чому критики і науковці обходять увагою цілий шар подорожніх текстів в Інтернеті, обґрунтовуючи тим, що такі тексти не мають нічого спільного з традицією літератури подорожі.

Попри критичні зауваги, яких Інтернет тревелоги певною мірою варті, попри намір викреслити «непрофесійні» спроби самовираження з поля літератури, все ж таки слід визнати, що подорожні тексти блогерів не просто інтегровані у літературний дискурс, а й здатні впливати на нього. Виходячи із цього, мета роботи – визначити літературні ознаки і художні імпульси сучасного подорожнього Інтернет письма. Теоретичним тлом розгляду зазначеної проблеми виступає поняття «креатив-нон-фікшн», яке поки що не здобуло поширення в українському літературознавстві, але ефективно впроваджується в західноєвропейській науці для дослідження перехідних явищ, до яких долучається різноманітні тексти про мандри. Для вирішення поставленого у роботі завдання, а саме – з'ясувати витoki і напрями застосування літературних (художніх) технік у тревел-блoзі в контексті трансформацій подорожнього письма в нових соціокультурних умовах, – концепція Л. Гуткінда

щодо «креатив-нон-фікшн» може допомогти виявити ступінь взаємодії травелогу в блогах із традицією жанру і, ширше, літературними стратегіями, стилістикою художнього висловлення. Зрозуміло, що ці завдання є надто широкими для однієї статті і потребують детальнішої розробки матеріалу. Фокус моєї уваги у представленій праці концентрується на постановці проблеми і окресленні перспективних підходів до її вирішення. Адже об'єкт дослідження – тревел-блог – стрімко змінюється, несучи відбитки яскравих прикмет сучасного літературного процесу, до яких науковцям слід придивлятися уважніше, що в результаті дозволить скорегувати однобічний погляд на стан розвитку травелогу в Інтернеті.

У понятті «креатив-нон-фікшн» акцентуються літературно-художні техніки та інші засоби естетизації (широкий критерій, але влучний, якщо йдеться про мультимодальний текст, яким сьогодні постає травелог) достовірної оповіді. Авторитетна фігура серед тих, хто підтримує легітимізацію поняття «креатив-нон-фікшн», засновник однойменного видання («Creative Nonfiction» (1993) – Л. Гуткінд – так пояснює сутність цього явища: «креативність», будучи індикатором стилю, надає письму більшого драматизму і переконливості, включає письменницькі техніки фікшн-літератури: діалоги, описи, сюжет, деталізацію, характеристики, точку зору. Єдина відмінність від художнього твору полягає у правдивості історій [17].

У певних «продуктах» блогосфери демонструється претензія на літературний статус, про що може свідчити процес «інтермедіальної транспозиції» [22] онлайн блогу у тревел-книгу. Уже можна назвати успішні приклади, що постали в результаті цих процесів в українському дискурсі, наприклад, «Перехожі. Південно-Східна Азія» Б. Лонгвиненка, «Шанхайський травлог» С. Дрік. Широко анонсує вихід нової книги про мандри відомий український блогер Орест Зуб [6]. Такі роботи яскраво демонструють можливість динаміки блогу до явища «креатив-нон-фікшн».

Проте більшість травелогів блогосфери мають інакші жанрові і стилістичні маркери. У цьому ракурсі постає чимало нерозв'язаних проблем. Зокрема, як класифікувати факти, які тяжіють до феномену «самодруку»? Це окрема тема для дослідження, однак вона дотична до питання руху непрофесійного, з літературної точки зору, письма у

напрямку створення письменницької репутації або, навпаки, відштовхування від неї. Результати досліджень із взаємодії тревел-книги і блогу показують, що хоча обидва явища походять від єдиної жанрової матриці, відмінності між ними відчутні. І вони також зумовлюються фактором аматорства блогу, який «взрощує бажання подорожувати, укорінює презумпцію того, що «будь хто може робити це» і «будь хто може писати про це» [14, с. 173].

Наведені дослідницькі висновки, отримані із вивчення англомовних тревелогів, можна екстраполювати також і на ті процеси, які відбуваються з україномовним і російськомовним блогерством. Автори часто зізнаються, що не є професійними літераторами: «Мы самые обычные люди <...> Мы не проводим в путешествии всю жизнь, мы ходим на работу и в детский сад. Но, как только выдается свободное время, обязательно куда-то едем. Чем больше времени – тем дальше довозит нас наша машина <...> и тем более интересны рассказы о наших самостоятельных поездках на страницах этого сайта» [11]. Прикметно також, що, на думку подорожніх, цікавим текст робить спрямування мандрів, корисність інформації, а не майстерність письма. Так, наприклад, аргументує своє бажання створити книгу вищезгаданий Орест Зуб: «Після того, як я відвідав 100 країн, вважаю, що маю моральне право написати практичну книгу про подорожі для українців» [6]. Отже, чи можна вважати таку позицію наївною? Думаю, відповідь є очевидною.

Визначення «звичайного» (“ordinary”) або «наївного» автора базується на категоріях повсякдення, досвіду, репрезентації автентичності [16; 18; 21]. Усі ці прикмети вироблені в межах соціологічних досліджень. Літературознавці М. Козлова, І. Садомирська витлумачують «наївні» твори як «світ не літературної письмової мови, де не зберігаються правила нормативного слововжитку, де люди пишуть “як говорять”» [7, с. 24]. Навести приклади таких ознак серед тревел-блогів нескладно. Їхні стилістичні характеристики – перевантаження тавтологіями, однотипними мовленнєвими конструкціями, експресивністю при семантичній збіднілості словесного тексту: «У меня есть странное хобби. Я люблю историю, но это не странность. Я люблю виртуально гулять по разным улицам разных восточноевропейских городов. Это хобби я и считаю немного странным» [24], «Писать о Кипре я могу только с любовью и никак иначе. Потому что за неделю путешествий по

острову, мы с любимым получили все, что ожидали и даже больше — приключения, идеальное море, горы и любовь» [19].

У літературознавстві постулюється позалітературний статус наївного письменства, адже воно є неконтинуальним і неієрархічним [3, с. 122]. Одночасно, на думку науковців, цей феномен характеризується відтворенням літературних канонів, відпрацьованих і деканонізованих, але таких, що залишаються у масовій свідомості [3, с. 122]. Спираючись на дослідження літератури як системи, можна уточнити цей висновок: блогерство, визначальною ознакою якого є непрофесійне або наївне авторство, – це маргінальна сфера, яка корелює з іншими зонами літератури, а не є автономним явищем, відірваним від традиції подорожньої прози.

Завдяки цьому динамічному співвідношенню в Інтернет-травелозі розвиваються як художні стратегії і техніки, так і певні риси, які не були визначальними для центральних літературних явищ, не увійшли у певний жанровий канон. Зокрема, йдеться про інтенсивність взаємодії вербального і візуального, фотографічного. З одного боку, візуальна складова травелогів відповідає настанові документальності. Впливаючи на наративну структуру, фотографія сприяє формуванню мультимодальної організації. Але з іншого, словесна частина усе більше виглядає другорядною: йдеться не лише про її скорочення, а й про фрагментованість, стилістичну збіднілість, формалізацію висловлення. Останній фактор зіграв вирішальну роль у тому, що більшість авторитетних критиків і літературознавців відмовляє травел-блогам у можливості перетворення на усталену нову єдність, а означені процеси розглядає у руслі деградації жанру. Аналізуючи сучасну подорожню літературу, дослідники зазначають: «І якщо читач готовий відмовитися від хорошого стилю і мови на користь інформації, то саме час відкрити LiveJournal» [2]. Впадає в око, що спроба зрозуміти причину таких трансформацій призводить критиків до висновків, що саме візуалістичність, фотографія «зіпсувала» травелог. Наприклад, письменник А. Тавров вбачає проблему погіршення якості жанру в комплексі соціокультурних факторів: «виплюнута готелем людина іде містом і, діставши машину – фотоапарат, – робить знімки, забиваючи у середину мільйони мертвих кадрів. Тобто сучасна подорож – це справа машин, для яких людина – начинка, це не справа виховних і формувальних енергій, здатних утворювати нові мовні форми». Літератор К. Кобрін

наголошує, що «письмо – зовсім інший медіум, воно не витримує перенавантаження фактами, образами і т.і.. <...> Інстаграм не вбив травелог, але сильно його трансформував» [10]. «Але художня реальність сильніша за фотографічну. І в літературі вона завжди буде вище стояти» [10], – словами А. Латиніної можна підвести ризику і висловити сумнів у такій категоричності, оскільки предмет літератури нон-фікшн, зокрема подорожньої літератури, усе ж таки тяжіє до «фотографічного», фактографічного, поза чим цей тип літературної творчості припинить своє існування. Напевно, має бути певний компроміс, пошук конструктивних і певною мірою оновлених підходів до аналізу і оцінки таких явищ.

Між текстами тревел-блогів і літературою подорожі простежується глибока змістовна спільність, що унаочнюється у незмінних фабульних елементах: переміщення в реальному просторі, подолання дистанції, перетин межі між своїм та чужим, опис маловідомого регіону. С. Франк стверджує, що навіть до епохи Нового часу, коли паломники відправлялися до святих місць, вважаючи тільки їх достойними опису, література подорожі оперувала двома категоріями: по-перше, випадковістю подій і вражень, а по-друге, географічною конкретністю та істотністю зображеного. Обидві ознаки, на думку дослідниці, служать створенню ефекту автентичності [12, с. 203]. Слід підкреслити, що саме ці риси притаманні і тревел-блогам, завдяки яким їхнє письмо відвоювало аудиторію у тревел-журналів, запропонувавши читачам спонтанний, незапланований, наближений до живої реальності травелог.

Дослідники також помітили, що у блогах активізується персональність, суб'єктивність, негативна оцінковість, а виток цих проявів вбачають в «імпульсивному антиестетизмі», що також характеризується як маркер автентичності [15]. В історичному аспекті межовість травелога на осі літературний/побутовий дискурс досліджує А. Шенле, який обстоює думку, що саме відсутність чітко виражених нормативних характеристик дозволяє травелогу включати різноманітні жанри і стилі, даючи широкі можливості для вибору засобів самоделювання і забезпечуючи сполучення літературного тексту із повсякденним життям [13, с. 16]. Автентичність співвідноситься з пошуком форм переживання, правил поведінки, соціальних інститутів і політичних структур, – такі процеси спостерігає дослідник в травелозі ХІХ ст. Але відновленням

«автентичності», відтворенням «справжніх» відчуттів захоплюються і сучасні блогери. Вирушаючи у довгі мандри, вони прагнуть самовиразу, у тому числі, і через письмо, підкреслюючи унікальність, неповторність вчинку або побаченого об'єкту. Наприклад, блог Дм. Беркута, у записах якого трансформуються змістові маркери жанру подорожі, намічаються ознаки пародіювання блогерських постів з їхнім прагматизмом, поверховою лінійною структурою нарративу. Збираючись до Греції, блогер оповідає про побутові проблеми пілігрима, який примиряє іншу соціальну і культурну роль. Мандрівник нікуди не їздить, не знайомиться з історією або природою і повертається, не досягнувши мети своєї подорожі [1]. Отже, перед читачем постає подорож не як зміна географічних координат, а скоріше, як поведінкова гра.

Найяскравіший приклад використання ігрових стратегій оповіді – блог мандрівника А. Лапшина, відомого під ніком *puerrto*. Нещодавній тривалий арешт блогера в Білорусі та подальша екстрадиція до Азейбарджану викликала широкий резонанс і вийшла за межі блогосфери. Ставши на захист свого колеги, блогери, між тим, давали не дуже позитивні відгуки його роботі. У цих свідченнях є багато корисного для розуміння методів, які використовує *puerrto*. Наприклад, його вважають «фантазером», нарікають на вигадкування деталей [5]. Верифікувати вигадку і зміну достовірних фактів наразі складно, але те, що у його текстах простежуються виразні художньої прийоми автопрезентації, дистанціювання між автором і героєм, свідчить про прикмети естетичної організації документального тексту. Автор приміряє різні маски, змінює паспорти, видає себе за журналіста, провокує «персонажів», що дозволяє створити непередбачену, часом драматичну ситуацію, про яку він згодом напише у блозі. Автор перетворюється на «героя», а далі, як декларує оповідач: «Настоящие герои едут на границу, нарываться на неприятности!» [8]. Саме ця послідовно реалізована поведінкова гра сприяла створенню ампула скандаліста.

Креативний потенціал автора-героя може бути зумовлений також його глибинним зв'язком з архетипом простака, що активно використовувався в літературі подорожі. На користь цієї тези свідчить тенденція до формування «пози» наївності, перетворення рис аматорського письма в нарративний прийом. Прикмети цих процесів уже було помічено медіазнавцями, які характеризують їх як

імітації рис аматорства у професійному середовищі. Із точки зору літературознавства подібні явища можуть означати реактуалізацію жанрової пам'яті літератури подорожі.

Слід підкреслити, що у блогах постулюється розуміння меж «наївності», які автори пояснюють по-своєму: передусім йдеться про відтворення розтиражованих туристичних маршрутів і повторення стереотипних відомостей про певну місцевість. Замість цього блогери пропонують поведінковий експеримент, театралізовану поведінку, рефлексію щодо побаченого і відчутого, що віддаляє від наївної фіксації пам'яток і стає базисом для вияву і аналізу особистого досвіду. Про такі креативні позиції свідчать і авторефлексивні зауваги тревел-блогерів, які відмовляються від «стандартного туристичного» контенту. Наприклад, популярний блогер Сергій Доля стверджує: «У своїх звітах я намагаюсь розповісти людям про країну так, щоб склалося враження ніби ви були там зі мною. Я не обминаю дрібні деталі та не публікую стандартні туристичні світлини. Я не пишу путівник по країнам, а ділюся з вами своїми враженнями. Часто вони можуть не збігатися з офіційною думкою...» [4]. Відмежування від «стандартного» подорожнього звіту проявляється і в жанровій метарефлексії. Один з найавторитетніших блогерів, А. Кротов, путівники якого видаються різними мовами, пропонує перелік книг, виданих колегами, розподіляючи по жанрових рубриках: путівники та «оповіді і повісті про подорожі» [9]. Саме термін «оповідь», а не нарис або репортаж, частіше використовується блогерами.

Зрозуміло, нові умови буття, змінені комунікативні завдання призвели до трансформацій травелогу як жанру нонфікшн. Травелог, який формується в Інтернеті, викликає багато запитань і, на жаль, привертає недостатню дослідницьку увагу. Але сьогодні це один з найбільш динамічних напрямів подорожнього дискурсу, що досліджується переважно медіазнавцями.

Для перетворення у літературний травелог «фотографічному» блогу не вистачає словесної «енергії». Разом із тим, суто критичні оцінки аматорського письма не спроможні пояснити шляхи і властивості контакту з літературною традицією. Спираючись на поняття «креатив-нон-фікшн», діагностуючи прояви літературних прийомів, гри, стилістики, можна сказати, що літературні «аутсайтери», тревел-блогери, намагаються використовувати художні ресурси. Більше того, під час розгляду поставлених проблем виразно окреслилася і



перспективна сфера для вивчення: тревел-блог як новий різновид літератури подорожі, – адже йому притаманні специфічні риси: мультимодальна архітектоніка тексту, вплив читацької аудиторії, особливі засоби персоналізації. Такий підхід може переключити роздуми із площини «погіршення» якості тревелогу в більш продуктивну сферу – становлення нового типу подорожнього письма.

### *Література*

1. Беркут Дмитрий. Как стать гражданином мира [Электронный ресурс]. URL: <http://www.free-writer.ru/pages/author/dberkut> (дата звернення: 05.05.18)
2. Бондарева А. Литература скитаний [Электронный ресурс] // Октябрь. 2012. № 7. URL: <http://magazines.russ.ru/october/2012/7/bo18.html> (дата звернення: 08.04.18)
3. Давыдов Д. Концептуальный примитивизм и «наивная» концептуальность. Философия наивности. Москва: МГУ, 2001. С. 122 – 127.
4. Доля Сергей. О себе [Электронный ресурс] // Страница виртуальных путешественников: блог. URL: <https://sergeydolya.livejournal.com/> (дата звернення: 05.05.18)
5. Записки неизвестного блогера немихаила [Электронный ресурс]. URL: <http://nemihail.livejournal.com/tag/freeruerrtto> (дата звернення: 03.03.18)
6. Зуб Орест. Пишу нову книгу. Цього разу про подорож! [Електронний ресурс] // Блог Ореста Зуба. URL: <https://openmind.com.ua/category/blog/travel/> (дата звернення: 15.05.18)
7. Козлова Н. Н., Садомирская И. И. «Я так хочу назвать кино». «Наивное письмо»: опыт лингво-социологического чтения. Москва: Гнозис. 1996. 208 с.
8. Лапшин Александр Граница США с Мексикой и «Стена слёз» [Электронный ресурс]. URL: <http://puerrtto.livejournal.com/?skip=10&tag=%D0%9F%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%9D%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%AV%D0%95%20%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%98> (дата звернення: 17.05.18)
9. Новости и мысли путешественника, писателя Антона Кротова: блог [Электронный ресурс]. URL: <https://a-krotov.livejournal.com/> (дата звернення: 09.05.18)
10. Одинокие голоса проводников: писатели о тревелогах [Электронный ресурс] // Литература. № 92: Электронный журнал. URL: <http://litteratura.org/2037-odinokie-golosa-provodnikov.html> (дата звернення: 30.03.18)
11. По свету на колесах: блог [Электронный ресурс]. URL: <http://po-svetu-na-kolesax.ru/37-kto-my/3-samostoyatelnye-puteshestviya-na-avtomobile-to-bez-chego-my-ne-mozhem-prozhit-i-mesyatsa> (дата звернення: 18.04.18)
12. Франк С. Русские тревелоги середины 1930-х годов. Беглые взгляды: новое прочтение русских тревелогов первой трети XX века: сб. ст. Москва: Новое литературное обозрение, 2010. С. 180–212.
13. Шёнле А. Подлинность и вымысел в авторском самосознании русской литературы путешествий 1790 – 1840 СПб.: Академический проект. 2004. 272 с.

14. Calzati St. Travel Writing on the Edge: An Intermedial Approach to Travel Books and Travel Blogs. Acta Univ. Sapientiae, Film and Media Studies. 2015 (10).
15. Cardell K., Douglass K. Travelblogging. Journeying and Journalling: Creative and Critical Meditation on Travel Writing. Kate Town: Wakefield Press. 2010. pp. 47–58
16. Carpentier N., Hannot W. To be a Common Hero: The Uneasy Balance between the Ordinary and Ordinarity in the Subject Position of Mediated Ordinary People in the Talk Show Jan Publiek. International Journal of Culture Studies. 2009. Vol. 12. pp. 597–616.
17. Gutkind L. What's the Story #24/25. The Creative Nonfiction Police? [Electronic Resource] URL: <https://www.creativenonfiction.org/online-reading/whats-story-2425>. (the date of access: 16.03.18)
18. Hamilton C. On the Discourse of Amateurism in Contemporary Media Culture. Cultural Studies Review. Vol. 19. №1. 2013. pp. 177–192
19. I heart Cyprus: подготовка к поездке на Кипр [Электронный ресурс] Wish do: блог. URL: <https://wishdo.wordpress.com/2015/10/18/cyprus/> (дата звернення: 10.05.18)
20. Karlsson L. Acts of Reading Diary Blogs. Human IT. 2006. 8(2). pp. 1–59.
21. Kornoshenko S., Berezhnaya M. Ordinary Person in Media: Public Interest and Professional Experience. Holos. 2016. Vol. 2. pp. 432–449.
22. Kress G., Leeuwen van Th. Reading Images : The Grammar of Visual Design : 2<sup>nd</sup> Ed. N. Y.: Routledge. 2006. p. 177.
23. Molz J.G. Travel connection: Tourism, Technology and Targetness in a Mobile World. London, NY.: Routledge. 2012. 555 p.
24. Shumaiev A. Деградація [Електронний ресурс] Записки стартапера: блог URL: <https://shumaiev.livejournal.com/tag/%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%BA%D0%B8> (дата звернення: 30.05.18)

### **References**

1. Berkut Dmitrij *Kak stat' grazhdaninom mira* [How to become a man of the world]. Available at: <http://www.free-writer.ru/pages/author/dberkut> (in Russian)
2. Bondareva A. Literatura skitanij [Literature of Roam]. In: *Oktjabr'*. 2012. Vol. 7. Available at: <http://magazines.russ.ru/october/2012/7/bo18.html> (in Russian)
3. Davydov D. Konceptual'nyj primitivizm i «naivnaja» konceptual'nost'. [Conceptual primitivism and “naïve” conceptualism ] In: *Filosofija naivnosti*. Moscow, 2001, pp. 122–127. (in Russian)
4. Dolja Sergej *O sebe* [About myself]. Stranica virtual'nyh puteshestvennikov: блог. Available at: <https://sergeydolya.livejournal.com/> (in Russian)
5. *Zapiski neizvestnogo blogera nemikhaila* [The note of unknown blogger of nemikhail] Available at: <http://nemihail.livejournal.com/tag/frepuerrtto> (in Russian)
6. Zub Orest *Pyshu novu knyhu. Tsoho razu pro podorozh* [I write a new book. Now it's about travel]. Blog Oresta Zuba. Available at: <https://openmind.com.ua/category/blog/travel/> (in Ukrainian)

7. Kozlova N.N. Sodomirskaja I.I. «*Ja tak hochu nazvat' kino*». «*Naivnoe pis'mo*»: *opyt linvo-sociologicheskogo chtenija*. [“I want to name the cinema”: “Naïve writing”: the experience of linguistic and-sociological reading]. Moscow, 1996, 208 p. (in Russian)
8. Lapshin Aleksandr *Granica SShA s Meksikoj i «Stena sljoz»* [The border between USA and Mexico and “The wall of tears”] Available at: <http://puerrtto.livejournal.com/?skip=10&tag=%D0%9F%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%9D%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%AB%D0%95%20%D0%A1%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%A1%D0%A2%D0%98> (in Russian)
9. *Novosti i mysli puteshestvennika, pisatelja Antona Krotova* [The news and minds of the traveller and writer Anton Krotov]. Available at: <https://a-krotov.livejournal.com/> (in Russian)
10. *Odinokie golosa provodnikov: pisateli o travelogah* [The lonely voices of guides: the writers about travelogue] *Literratura*. Vol. 92: *Elektronnyj zhurnal*. Available at: <http://litteratura.org/2037-odinokie-golosa-provodnikov.html> (in Russian)
11. *Po svetu na kolesah* : blog [Over the world on wheels]. Available at: <http://posvetu-na-kolesax.ru/37-kto-my/3-samostoyatelnye-puteshestviya-na-avtomobile-to-bez-chego-my-ne-mozhem-prozhit-i-mesyatsa> (in Russian).
12. Frank S. *Russkie travelogi serediny 1930-h godov*. [The Russian travelogues of the 1930th] In: *Beglye vzgljady: novoe prochtenie russkih travelogov pervoj treti XX veka* : sb. st. M.: *Novoe literaturnoe obozrenie*, 2010, pp. 180–212. (in Russian)
13. Shënle A. *Podlinnost' i vymysel v avtorskom samosoznanii russkoj literatury puteshestvij 1790 – 1840* [Authenticity and fiction in the Russian literary journey 1790 – 1840]. SPb., 2004, 272 p. (in Russian)
14. Calzati St. *Travel Writing on the Edge: An Intermedial Approach to Travel Books and Travel Blogs*. In: *Acta Univ. Sapientiae, Film and Media Studies*. 2015(10).
15. Cardell K., Douglass K. *Travelblogging. Journeying and Journalling: Creative and Critical Meditation on Travel Writing*. Kate Town. Wakefield Press. 2010, pp. 47–58
16. Carpentier N., Hannot W. *To be a Common Hero: The Uneasy Balance between the Ordinary and Ordinarity in the Subject Position of Mediated Ordinary People in the Talk Show Jan Publiek*. In: *International Journal of Culture Studies*. 2009. Vol. 12, pp. 597–616.
17. Gutkind L. *What's the Story #24/25. The Creative Nonfiction Police?* [Electronic Resource] Available at: <https://www.creativenonfiction.org/online-reading/whats-story-2425>.
18. Hamilton C. *On the Discourse of Amateurism in Contemporary Media Culture*. In: *Cultural Studies Review*. Vol. 19. (1). 2013, pp. 177–192
19. *I heart Cyprus: podgotovka k poezdke na Kipr* [I heart Cyprus: preparing to travel to Kipr] *Wish do* : blog. Available at: <https://wishdo.wordpress.com/2015/10/18/cyprus/> (in Russian)
20. Karlsson L. *Acts of Reading Diary Blogs*. In: *Human IT*. 2006. 8(2), pp. 1–59.

21. Kornoshenko S., Berezhnaya M. Ordinary Person in Media: Public Interest and Professional Experience. In: *Holos*. 2016. Vol. 2, pp. 432–449.
22. Kress G., Leeuwen van Th. *Reading Images: The Grammar of Visual Design* : 2<sup>nd</sup> Ed. N. Y.: Routledge. 2006, pp. 177.
23. Molz J.G. *Travel connection: Tourism, Technology and Targetness in a Mobile World*. London, NY.: Routledge. 2012. 555 p.
24. Shumaiev A. *Degradacija* [Degradation] Zapiski startapera : blog. Available at: <https://shumaiev.livejournal.com/tag/%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%BA%D0%B8> (in Russian)

**Olena Yufereva. The Tendencies of Development of Travelogue in the Blogosphere: between the “Creative-non-fiction” and “Naïve” Writing.** Finding out the new conditions for the development in the Internet, travel metagenre achieves the mass character. Everyone, who wants to share the impressions of being beyond the borders of habitual geography and cultural space, could write a text. And the nonprofessional texts’ reading audience has been increasing by the day. Obviously these changings lead to noticeable transformations of travel genres.

In spite of the active research of travel literature, the importance of the literary features in travel blog are underestimated. The main goal of the article is to highlight the art impulses in this kind of travel writing. The theoretical framework of the research is the conception of “creative-non-fiction”, which is conducted by L.Gutkind. Also shown in the paper is the phenomenon of naïve author. The issue is currently of great interest in the light of the present day tendency of “ordinary” people participation and influence on the literary system via new media.

The article then goes on to say that travel blogosphere is a kind of subculture, stimulated the increasing practice of dilettante naïve production. The particularly attention is paid to the intermedial transposition, that means the changing status of the non-professional writer. The main questions are why and how the modern travel-bloggers position themselves as a “writers”, considering their conscious contradiction to the mainstream.

Being a part of a broadcast tradition of travel literature, the travel-blog provides anesthetic narratives in the function of authentic marker. This fact points out that the stylistic organization doesn’t enabled a better understanding of the mechanism of valorization process. Thus the study is concerned with the book forming as a strategy of reconstructing the non-professional online diary into a writer’s work. The paper demonstrates the interconnection between the author position and the overcoming the margin status of travel-blogger.

**Key words:** travelogue, travel-blog, creative-non-fiction, naïve writing, travel literature, author.

---

Юферева Олена Володимирівна – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри російської та зарубіжної літератури Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Elena.yufereva@gmail.com